

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin
Hakkâri Milletvekili

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Hakkâri Şubesi tarafından hazırlanan ve SES Eş Genel Başkanı Mehmet Sıddık Akın başkanlığında, şube yöneticileri ile aktivistlerden oluşan heyetin Yüksekova Devlet Hastanesi, Hakkâri Devlet Hastanesi, Hakkâri İl Sağlık Müdürlüğü, Aile Sağlığı Merkezleri ve ilçe sağlık tesislerinde gerçekleştirdiği ziyaretler sonucunda derlenen raporda; insan kaynağı yetersizlikleri, idari uygulamalardaki keyfilik, çalışma barışını zedeleyen tutumlar, fiziki ve teknik altyapı eksiklikleri, hizmete erişimde yaşanan güçlükler ve hasta güvenliğini tehdit eden durumlara ilişkin çok sayıda iddia yer almaktadır. Bu iddialar yalnızca tekil memnuniyetsizlikler veya lokal şikâyetler değildir; sağlık emekçilerinin çalışma koşullarını, yönetim ve hesap verebilirlik mekanizmalarını, hizmetin sürekliliğini ve halkın sağlık hizmetlerine erişimini doğrudan etkileyen sistemik sorunlara işaret etmektedir.

Birinci tespit, hemşire, ebe, tıbbi sekreter, paramedik, laborant/tekniker, psikolog ve sosyal çalışmacı gibi temel sağlık personelinde Hakkâri il genelinde "ciddi" kadro açıklarının olduğuna dair iddiadır. Bu insan kaynağı eksikliğinin randevu gecikmeleri, acil servis yoğunluğu, mesai yükünün tekelleşmesi ve hasta güvenliğinin riske girmesi gibi somut sonuçları bulunmaktadır. Bu durum, sağlık hizmetlerinin erişilebilirlik ve kalitesine ilişkin Anayasal yükümlülüklerle çatışmaktadır.

İkinci tespit, Hakkâri İl Sağlık Müdürlüğü ile ilgili yerel ve ulusal basında, sosyal medyada yer alan ve heyetin sahada da dile getirildiği "çok ciddi" iddialardır. Bu iddialar arasında il sağlık müdürü ve bazı yöneticilerin personele yönelik hakaret, onur kırıcı söylemler ve tehdit içeren tutumları; keyfi görevlendirme uygulamaları, şeffaf olmayan personel ve hizmet yönetimi yer almaktadır. Bu iddialar işyeri barışını zedeleyerek sağlık emekçilerinin haklarını ve hasta güvenliğini riske atmaktadır.

Üçüncü tespit promosyon süreçlerinin yönetimindeki şeffaflık eksikliğidir. Raporda 2026–2029 dönemine ilişkin promosyon görüşmelerinin tüm sendika temsilcilerinin katılımıyla, şeffaf ve hesap verebilir bir biçimde yürütülmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Promosyon süreçleri emekçilerin mali haklarına ilişkin olduğundan, sürecin objektif kriterlerle ve tarafların katılımıyla yürütülmesi demokratik yönetim ilkelerinin bir gereğidir.

Dördüncü tespit, sendika yöneticilerine ve işyeri temsilcilerine yönelik görevlendirme uygulamalarına ilişkindir. Raporda SES Hakkâri Şubesi yöneticisi Murat Kaya'nın Hakkâri Devlet Hastanesi'ne 2 aylık görevlendirilmesi; İl Sağlık Müdürlüğü'nde görevli olmasına rağmen hastaneye görevlendirilmeyen iki tıbbi sekreterin varlığı ve il sağlık müdürlüğünde görevli tek psikolog olan işyeri temsilcisi Psikolog Enes İncin'in önceki uygulamalardan farklı olarak üç ay süreyle Derecik Devlet Hastanesi'ne görevlendirilmesi gibi uygulamalar "keyfi" ve "sendikaya karşı baskı" iddialarını güçlendirmektedir. Bu tür uygulamalar sendikal özgürlük, görev adaleti ve hukuki güvenceler açısından incelenmelidir.

Beşinci tespit, idari davranış ve mobbing iddialarıdır. Raporda Çukurca Devlet Hastanesi, Hakkâri Devlet Hastanesi ve Hakkâri İl Sağlık Müdürlüğü'nde yöneticilerin keyfi ve mobbing niteliğinde uygulamalarda bulunduğu ileri sürülmektedir.

Akademik literatür, işyerinde mobbingin emekçilerin psikososyal sağlığını bozduğunu, mesleki tükenmişliği artırdığını ve hasta bakım kalitesini düşürdüğünü ortaya koymaktadır. Bu nedenle iddiaların bağımsız ve şeffaf soruşturmalara konu edilmesi gerekmektedir.

Altıncı tespit, hizmet ve altyapı eksikliklerine ilişkindir. Raporda Yüksekova Devlet Hastanesi'nde anjiyo ünitesi bulunmadığı, otopsi işlemlerinin gerçekleştirilemediği; Hakkâri Merkez ve Yüksekova'da Kadın Doğum ve Çocuk hastanesi bulunmadığı; ÇEMATEM/AMATEM ve ÇİM gibi ruh sağlığı ve çocuk izlem merkezlerinin il genelinde yetersiz olduğu, yalnızca Yüksekova'da Sağlıklı Hayat Merkezi ve Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nin bulunduğu belirtilmektedir. Bu eksiklikler, acil kardiyoloji müdahalelerinin gecikmesine, adli tıbbi süreçlerin aksamasına ve özellikle kadın-çocuk sağlık hizmetlerinde ciddi erişim sorunlarına neden olmaktadır.

Yedinci tespit, Hakkâri Devlet Hastanesi'nde radyoloji uzmanı eksikliğinden dolayı MR ve tomografi yorumlamalarının anlaşılabilir üçüncü taraf firmalara yaptırıldığı ve bu yorumların hatalı olduğuna dair iddiaların bulunmasıdır. Görüntüleme ve tanı süreçlerinin dış kaynak kullanımı kalite güvencesi mekanizmalarıyla desteklenmezse hasta güvenliği tehlikeye girer.

Sekizinci tespit, sağlık tesislerinde sunulan yemeklerin hijyen ve beslenme standartlarını karşılamadığı iddiası, Yüksekova Devlet Hastanesi'nde bir yıldır yapılmadığı iddia edilen portör muayeneleri, uzman doktor eksikliği nedeniyle randevu ve acil polikliniklerinde yoğunluk; aile planlaması kapsamında depo-provera, mesigyna ve microgynon gibi yöntemlerin ASM'lerde temin edilmemesi; PSDB birimlerinin Hakkâri Devlet Hastanesi ve Şemdinli Devlet Hastanesi'nden kaldırıldığı iddiası; hastane kantinlerinde yüksek fiyatlandırma ve Yüksekova Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları'nda vaka dağılımının adaletsiz olduğu iddialarıdır. Bu iddialar hem sağlık emekçilerinin çalışma koşullarını hem de halkın temel sağlık hizmetlerine erişimini olumsuz etkilemektedir.

Bu tespitler, ulusal mevzuat (Anayasa'nın 56. maddesi başta olmak üzere 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, iş sağlığı ve güvenliği düzenlemeleri, Sağlık Bakanlığı usul ve esasları) ile uluslararası normlar (Dünya Sağlık Örgütü ilkeleri ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün işçi hakları/iş sağlığı standartlarına ilişkin sözleşme ve tavsiye kararları) bağlamında değerlendirilmelidir.

Akademik ve saha çalışmaları, benzer nitelikte devam eden iddiaların derinlemesine soruşturulmasının kamu sağlığı, hasta güvenliği ve sağlık emekçilerinin hakları bakımından aciliyet taşıdığını göstermektedir. Bu nedenle Bakanlığınızdan, raporda yer alan tüm iddiaların belge esaslı olarak açıklanmasını, gerekli idari ve/veya adli soruşturmaların yürütülüp yürütülmediğinin bildirilmesini, insan kaynağı ve altyapı eksikliklerine ilişkin somut eylem planı, bütçe ve takvimi sunmasını bekliyoruz.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri İl genelinde hemşire, ebe, tıbbi sekreter, paramedik, laborant/tekniker, psikolog ve sosyal çalışmacı kadrolarında hangi branşlarda kaç açık bulunmaktadır?
2. Bu açıkların kapatılmasına yönelik kısa, orta ve uzun vadeli planlar nelerdir ve bu planların takvimi nedir?
3. Hakkâri İl Sağlık Müdürlüğü ile ilgili olarak yerel ve ulusal basında ve sosyal medyada yer alan iddialara ilişkin Bakanlığınız tarafından başlatılmış adli veya idari soruşturma var mıdır?
4. Varsa bu soruşturmaların kapsamı nedir ve hangi birimler tarafından yürütülmektedir?
5. Heyetin saha ziyaretleri sırasında dile getirilen yöneticilerin personele yönelik hakaret ve onur kırıcı söylemleri ile ilgili olarak elinizde tutanak, şikâyet veya disiplin soruşturması kayıtları var mıdır?
6. Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanı'nın personele yönelik sözlü şiddet iddiasına ilişkin tutanak bulunmakta mıdır ve buna dayalı herhangi bir idari işlem başlatılmış mıdır?
7. SES Hakkâri Şubesi yöneticisi Murat Kaya'nın Hakkâri Devlet Hastanesine 2 aylık görevlendirilmesinin hukuki dayanağı ve gerekçesi nedir?
8. Hakkâri İl Sağlık Müdürlüğü'nde görevli olan iki tıbbi sekreterin Hakkâri Devlet Hastanesi'ne görevlendirilmemesi hangi objektif kriterlere dayandırılmıştır?
9. Psikolog Enes İncin'in Derecik Devlet Hastanesi'ne üç ay süreyle görevlendirilmesinin gerekçesi nedir ve sağlık emekçisinin rızası alınmış mıdır?
10. İl içi tayinlerin uzun süredir açılmama nedenleri nelerdir ve tayinlerin açılmasına ilişkin hangi takvim uygulanacaktır?
11. Hakkâri 1 No'lu Aile Sağlığı Merkezi, Hakkâri Merkez Toplum Sağlığı Merkezi ve Hakkâri Devlet Hastanesi'nin fiziki altyapı eksiklikleri nelerdir ve bu eksiklikleri gidermeye yönelik hangi yatırım programı, bütçe ve takvim öngörülmektedir?
12. Çukurca Devlet Hastanesi, Hakkâri Devlet Hastanesi ve Hakkâri İl Sağlık Müdürlüğü'nde mobbing iddialarına ilişkin olarak Bakanlığa yapılmış şikâyet kayıtları var mıdır ve varsa sonuçları nelerdir?
13. Yüksekova Devlet Hastanesi'nde anjiyo ünitesi olmaması ve otopsi hizmetlerinin verilememesi nedeniyle son 12 ayda kaç vaka il dışına sevk edilmiştir?
14. Anjiyo ve adli tetkik/otopsi hizmetlerini il içinde sağlayabilmek için Bakanlığınızın kısa ve orta vadede alacağı tedbirler nelerdir?
15. İl genelinde ÇEMATEM, AMATEM ve ÇİM gibi birimlerin yokluğu nedeniyle ruh sağlığı ve bağımlılık hizmetlerine erişimde yaşanan sorunları gidermeye yönelik kısa ve orta vadeli planlar nelerdir?

16. Hakkâri Merkez ve Yüksekova'da Kadın Doğum ve Çocuk hastanesinin bulunmaması nedeniyle yaşanan hizmet aksaklıklarını gidermeye yönelik hangi yatırımlar planlanmaktadır?
17. Hakkâri Devlet Hastanesi'nde radyoloji uzmanı eksikliğinden dolayı MR ve tomografi yorumlamalarının anlaşılmalı üçüncü taraf firmalar tarafından yapılmasına ilişkin sözleşme ve kalite güvencesi mekanizmaları nelerdir?
18. RADİSAS veya benzeri üçüncü taraf firmaların yaptığı yorumlara ilişkin Bakanlığınıza yapılmış şikâyet veya soruşturma kayıtları var mıdır?
19. Yüksekova, Hakkâri, Şemdinli, Derecik ve Çukurca devlet hastanelerinde yemek hizmetlerinin hijyen ve beslenme standartlarını karşılamadığı iddiaları doğrultusunda hangi denetimler yapılmış ve hangi yatırımlar uygulanmıştır?
20. Yüksekova Devlet Hastanesi'nde bir yıldır yapılmadığı iddia edilen portör muayenelerinin yapılmamasının gerekçesi nedir ve bu muayenelerin yapılması için hangi tedbirler alınacaktır?
21. Hakkâri Devlet Hastanesi, Yüksekova Devlet Hastanesi ve Şemdinli Devlet Hastanesi'nde uzman doktor eksikliği nedeniyle oluşan randevu sorunları ve acil servis yoğunluğunu gidermeye yönelik hangi geçici ve kalıcı tedbirler alınacaktır?
22. Aile planlaması kapsamında depo-provera, mesigyna ve microgynon gibi yöntemlerin ASM'lerde ücretsiz sağlanmaması iddiası doğru mudur ve bu eksikliğin giderilmesi için hangi tedarik ve dağıtım önlemleri alınacaktır?
23. 2024-2026 İntiharı Önleme Eylem Planı kapsamında kurulan PSDB birimlerinin Hakkâri Devlet Hastanesi ve Şemdinli Devlet Hastanesi'nde kaldırıldığı iddiası doğru mudur ve kaldırıldıysa gerekçesi nedir?
24. Hastane kantinlerindeki fiyatların yüksek olması nedeniyle yaşanan mağduriyetler konusunda hangi denetim ve düzenlemeler yapılmaktadır?
25. Yüksekova Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonları'nda vaka dağılımının adil şekilde yapılmadığı iddiası doğru mudur ve vaka dağılımı ile kaynak tahsisini belirleyen kriterler nelerdir?
26. Heyetin saha ziyaretlerine ilişkin tutanak, fotoğraf, kayıt ve raporlar Bakanlığınıza sunulmuş mudur; sunulduysa bu belgelerin bir kopyası paylaşılacak mıdır?
27. Hakkâri'de son üç yılda maternal, neonatal ve bebek sağlığına ilişkin temel göstergelerde (anne ölüm oranı, yenidoğan mortalite, eksi-/aşı oranları vb.) gözlemlenen değişiklikler nelerdir?
28. Raporda ileri sürülen iddiaların incelenmesi için Bakanlık tarafından görevlendirilen iç veya dış denetim/inceleme birimi var mıdır; varsa atanan birimin adı ve zaman çizelgesi nedir?
29. Radyoloji, laboratuvar ve diğer üçüncü taraf hizmet sağlayıcılarla yapılan tüm sözleşmelerin tarihleri, yetki ve sorumluluk dağılımı ile kalite kontrol ve denetim mekanizmaları Bakanlık tarafından paylaşılacak mıdır?
30. Raporda yer alan iddiaların giderilmesi ve hizmet kalitesinin iyileştirilmesi için Bakanlığınızın öngördüğü somut izleme, hesap verilebilirlik ve şeffaflık mekanizmaları nelerdir ve bu mekanizmaların uygulanmasına ilişkin takvim nedir?